

Gravrøvere fant faraoenes tannleger

Av tannlegene Gerd Hauge Østmoe og Johnny Grøthe

De gamle egypterne var opptatt av å ta vare på tannhelsen

Tann- og kjevelidelser må ha vært menneskenes svøpe siden artens opprinnelse, men det er få nedtegnelser og opplysninger om dette og hvordan de ble behandlet. Tidendes sommernummer i 2005 har en artikkel om hvordan egypteren Sinhue hjalp kongen i Babylon av med tannverk, og i sommernummeret i 2007 fortelles det om egypteren Imhotep som er blitt kalt legekunstens historiske gud og verdens første kjente tannlege.

SKIKKER VARIERTE MED

TIDSEPOKER • De gamle egypterne hadde i forskjellige tidsepoker noe varierende skikker når det gjaldt å bevare de jordiske levninger av sine konger – faraoene – og de gjenstander som skulle følge disse inn i deres neste liv.

I noen tidsepoker ble faraoene gravlagt i dominerende pyramider, i andre tidsepoker ble de gravlagt i bortgjemte gravkamre på avsidesliggende steder, best kjent av slike er Kongenes dal der det epokegjørende funnet av Tutankhamons grav ble gjort i 1922.

Uansett gravleggingsmetode ble gravene ofre for gravrøvere som var ute

etter de skatter som befant seg der sammen med de begravde. Det er ofte tale om store kulturskatter, og det antas at bare omkring 30 prosent av disse skattene til nå er blitt avdekket.

TANNLEGEGRAVER

• For omkring ti år siden kom arkeologer på sporet av en gravplass i skyggen av Saqqara-pyramiden sør for Kairo. Men før de var kommet ordentlig i gang med arbeidet, kom gravrøvere dem i forkjøpet og satte sine egne gravearbeider i gang. Da arkeologene kom i gang med sine arbeider, fant de ut at dette var en gravplass der egypterne gravla tannleger.

Saqqara eller Sakkara er et gravsted i Egypt. Her er mange fremtredende personer i oldtidens Egypt begravet. Stedet er mest kjent for trinnpiramiden, den første av de egyptiske pyramidene, og omfatter også flere andre viktige graver. Foto: YAY Images

Dette er første gang det er skaffet bevis for at de gamle egypterne laget egne gravplasser for tannleger. Gravene ved Saqqara-pyramiden er omkring 4 000 år gamle og laget til ære for en sjefstannlege og hans to medhjelpere. De har fungert som tannleger for de kongelige. Dette viser at egypterne brydde seg om tenneses pleie og ville ta vare på dem.

Ved inngangen til gravkammeret er det to hieroglyfer som viser et øye over en støttann. Arkeologene antar at dette identifiserer de døde som tannleger.

Gravrøverne som satte arkeologene på sporet av de nye gravene ble senere tatt til fange og fengslet. Gravrøverne hadde neppe lagt merke til en forbannelse som var innskrevet på inngangen til sjefstannlegens grav. Der er det et symbol som viser en krokodille og en slange, dette er ment å skulle holde inntrengere unna.